

Fødselsstiftelsen; jeg kan heller ikke undvære de 10,000 Kroner af Stiftsmidlerne til Forøgelsen af den Sum, som anvendes til de lavt lønede Bræsteembeder, da end ikke de 35,000 Kr., som nu findes paa Budgettet, ere tilstrækkelige. Jeg ved ikke, om det ærede Medlem maatte særlig sigtede til den Skole for Vinterlærere, der findes i Staby; jeg vil da sige, at jeg har ikke kunnet bringe denne Skole ud af Virksomhed, fordi de lokale Myndigheder og Autoriteter — ogsaa de Mænd af Skoleraadet og Amtsrådet, som høre til Venstre — saa varmt have udtalt sig for, at jeg dog endelig ikke maatte opgave den. — Det ærede 2den Medlem for København (Mazén) omtalte en Række Punkter, som i Grunden omfattede alle dem, hvor jeg i Øvrigt føler et Savn paa det foreliggende Budget for mit Vedkommende, saaledes som det er vedtaget i Folketinget — dog er der nogle af de Punkter, som det ærede Medlem omtalte, der ikke findes her, og som jeg derfor ikke skal udtale mig om. Jeg har Grund til at tro, at Loven om den polytekniske Lærestanstalt og Loven om det kongelige Bibliotek og Universitetsbiblioteket ville blive fremmede; men derved blive altsaa de strøgne Bevillinger, som jeg ønskede, forhaabentlig ikke et Savn. — Spørgsmaalet om en særlig Bevilling til Professorernes Hæse har ikke foreligget, og Spørgsmaalet om Understøttelsen til Lærereinder have vi nylig drøftet ved Seminarieloven og en anden Lov, derfor skal jeg heller ikke dvæle derved. — Derimod giver jeg det ærede Medlem Ret i, at der i høj Grad savnes Bevillinger, som staa i bestemte Forbindelse med, hvad der blev vedtaget i Fjor, om det end ikke kan paastaas og heller ikke er blevet paastaet fra min Side, at det er ligefremme Konsekvenser deraf. Der er for det første Spørgsmaalet med Hensyn til Timebetalingen ved de lærde Stoler, som jeg havde ønsket var blevet sat til en Sum, der stod i Forhold til den Løn, der blev gennemført paa Lønningsloven for de lærde Stoler. Nu skal jeg erkende, at det, jeg tidligere foreslog, gif maaste noget for vidt, og jeg har ogsaa erklæret mig villig til en Begrænsning af Beløbet, saaledes at det navnlig er de 8 Time lærere, der burde have været Adjunkter, men ikke bleve det, efter hvad vi sidst bleve enige om, som faa en Betaling, der staa i samme Forhold til Adjunkternes nu, som deres tidligere Betaling havde staaet i Forhold til de tidligere Adjunktlønninger, og det forekommer mig, at Udtalelserne i det andet Ting ved 3dje Behandling pegede hen paa, at der dog mulig var noget at opnaa her. — Hvad det ærede

Medlem fra Bornholm ytrede angaaende Rønne lærde Skoles Stipendiefond, har for mig stillet sig som en, om end ikke nødvendig, saa dog naturlig og billig Konsekvens af det i Fjor vedtagne Forslag, hvorved denne Skole atter blev gjort til en lærd Skole. — Ligeledes kan jeg med Hensyn til Loven om Universitetet og dets Lønningsforhold ikke betragte det som en Nødvendighed — thi jeg erkender, at det var ikke en Forudsætning — men som en billig Konsekvens, at man ikke ubeløfter de nævnte Universitetsprofessorer fra at faa den forhøjede Anciennitet i Lighed med, hvad der er blevet tilstaaet Landbohøjskolens Lærere, jeg savner derfor i høj Grad Bevillingen her. — Siden jeg her særlig dvæler ved disse Poster, hvis Nægtelse jeg beklager, vil jeg med det samme omtale Bevillingen til Realskoler. Jeg er gaaet ind paa, og kan altsaa for saavidt godt berolige mig ved Folketingets Standpunkt, at Afgørelsen af de Forslag, som jeg havde stillet, til en reguleret Ordning af denne Understøttelse, udfyldes til næste Aar. Jeg har forstaaet det saaledes, at man i Aar ikke vil tage nogen afgørende Bestemmelse om dette Punkt; men medens altsaa i Princippet for saa vidt Statu quo skulde opretholdes saa længe, har jeg hævdet — og jeg vilde ogsaa sætte Pris paa, om jeg kunde faa Ord for dette Dulle i dette Ting — at der var Ubilligheder og Misligheder ved den tilfældige Statu quo, som nu foreligger, der burde afhjælpes; thi hvis det ikke sker, ville Skoler, som virkelig have fortjent Tilskud — og dertil hører den, som det ærede Medlem fra Rønne (M. P. Jensen) omtalte, være udsatte for at maatte ophøre med deres Virksomhed.

I Øvrigt giver denne Omtale af Realskoleundervisningen, som der jo gives Bevillinger til under Sorø Akademis Konto, mig Anledning til at gøre et Par Bemærkninger til, hvad det ærede 3dje Medlem for 6te Kreds (Mhesfeldt-Laurvig) udtalte om Sorø Akademis Midlers Anvendelse. Disse anvendes jo for Tiden hovedsagelig først og fremmest til Opretholdelse af Sorø Akademi, det vil sige den lærde Skole og dens Institutioner, og dernæst med en stor Sum til Understøttelse af Realskoler og en anden stor Sum til Understøttelse for, hvad jeg vil kalde, den ikke-officielle Kunst og Videnskab, det vil sige til Understøttelse af Kunstnere, Videnskabsmænd og Digtere, som ikke ere i Embede. Det kan nu være mindre rigtigt maaste, at f. Eks. Understøttelserne til Realskolerne findes paa Sorø Akademis Budget; jeg er ikke ubetinget glad ved det, og jeg kunde tænke mig en rimeligere og mere nær-